

Corresponsabilitat per poder avançar en drets – Laura Martínez

© 9 de març de 2021

**Dones i homes,
corresponsables!**

#Som8DeMarç
#SomCorresponsables
dones.gencat.cat

900 900 120
Contra la violència
masclista

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

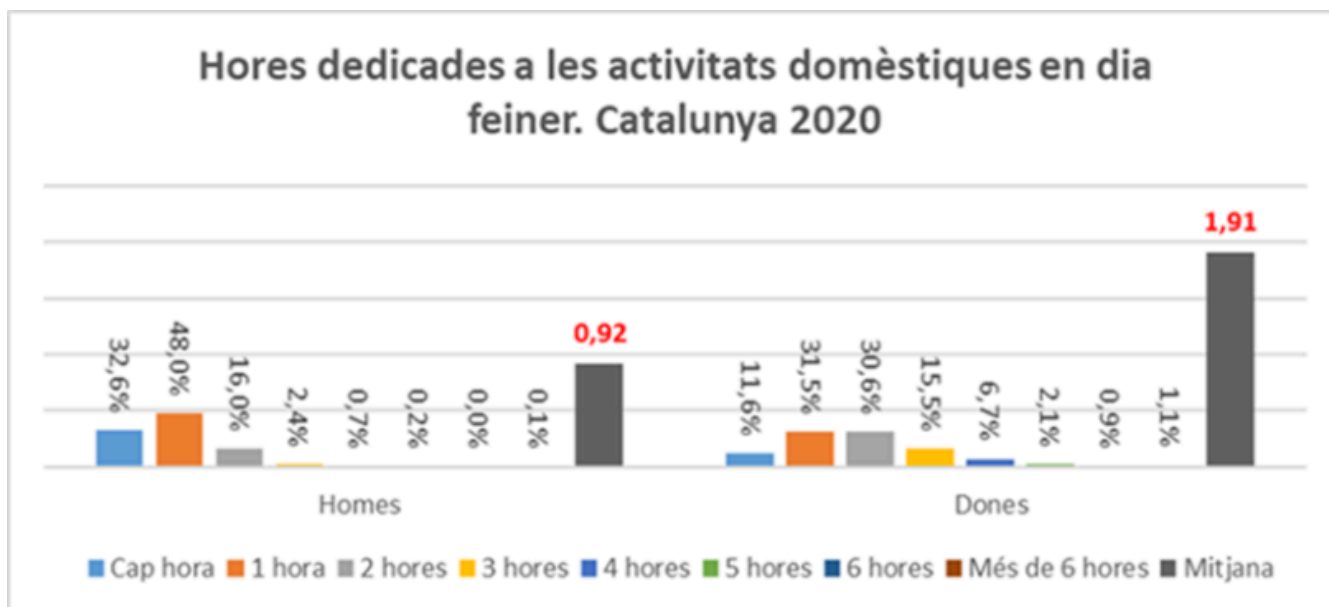
Aquesta tardor des de l'Institut Català de les Dones (ICD) vam posar en marxa la campanya "Diposita aquí el teu masclisme" que, amb la col·laboració dels ens locals, es va enganxar a moltes papereres dels nostres municipis. I és que el masclisme encara regna a la societat patriarcal i n'hem de prendre consciència per poder eliminar-lo. El recent Dia Internacional de

les Dones ha estat clam unànim per denunciar que encara hi ha molta feina a fer per desmuntar les estructures que sostenen les discriminacions vers les dones en totes les esferes de la vida. Tot i els progressos aconseguits pels moviments feministes, la igualtat efectiva entre dones i homes en la vida

quotidiana encara no és una realitat. Les reivindicacions aquest 8 de març s'han centrat en mostrar com la pandèmia de la Covid-19 ha posat de relleu les discriminacions existents i com la manca de corresponsabilitat en les feines de cura és una de les causes de discriminació social i per a l'accés al treball, la carrera professional i el temps de lleure, que hauria de ser exactament igual que el dels homes, i a més perjudica la seva salut i el benestar.

Així la campanya de l'ICD, *Dones i homes, corresponsables!*, recorda que els homes dediquen a les feines domèstiques la meitat del temps que les dones, fan un terç de les cures a persones i agafen el 7% de les excedències per cura d'infants. No es tracta d'ajudar o col·laborar, sinó que totes les persones que conviuen siguin responsables independentment del seu gènere. I és que encara cal desmuntar la idea que naturalitza que la feina domèstica i de cura és un treball que recau de forma natural i en exclusiva sobre les dones. Sempre que hi hagi o es creï de nou un projecte de convivència cal parlar o posar sobre el paper un pacte just de repartiment i col·laboració que superi el repartiment sexista i abusi de tasques per raons de gènere. Són causes d'aquesta discriminació: l'educació sexista, els privilegis patriarcals dels homes pel que fa al gaudiment del temps d'oci o al fet de ser cuidats per altres, els missatges que penalitzen els homes que se surten dels models de masculinitat tradicional, la invisibilitat mediàtica dels homes que són corresponsables, la invisibilitat i manca de reconeixement social de les tasques de cura i domèstiques respecte el treball productiu de l'àmbit públic, i el baix suport del sistema productiu a la corresponsabilitat.

Exactament, segons les darreres dades de fonts oficials elaborades per l'Observatori de la Igualtat de Gènere (OIG) el 92,53% les excedències per cura de filles i fills i el 79,06% d'excedències per cura de familiars, van ser demanades per dones; les dones representen el 88,9% del total de persones que manifesten que el motiu de preferència de la jornada parcial és per la cura de fills i filles i ,en dies feiners, les dones dediquen de mitjana 1,91 hores diàries a les activitats domèstiques i els homes 0,92.



Font: Enquesta de salut a Catalunya 2020 (ESCA)

La visibilització de dades estadístiques irrefutables ens ha d'ajudar a redreçar aquests desequilibris. És amb aquesta estratègia que posem a l'abast de la ciutadania el dossier **Les dones a Catalunya**, elaborat per OIG amb els principals i més actuals indicadors de les desigualtats entre dones i homes en el món laboral, condicions de vida, la formació, la salut, la representació política, les TIC, l'esport i la cultura. El dossier ens desvetlla també que a Catalunya les dones són un 39% dels càrrecs de direcció i gerència malgrat son el 56,6% de les persones científiques i intel·lectuals; o que la taxa d'atur en les dones ha augmentat un 3,6 punts percentuals al llarg del 2020 passant de l'11,4% en el primer trimestre al 15% en el darrer trimestre de l'any. També mostra la precarietat del salari de les dones més joves, amb un sou brut anual de 11.632,66€ (els homes menors de 25 anys tenen un sou brut anual de 14.180,34€) i que la bretxa salarial anual entre dones i homes se situa en el 22,2%, només un 0,8 punts menys que l'any 2017, o que les dones a Catalunya només hi són en el 22,9% de les alcaldies.

Per altra banda, les dades també ens ajuden a veure una tendència més global ascendent en igualtat. Catalunya se situa en la setena posició en igualtat de gènere a Europa amb 72,5 punts sobre 100 i supera en 4,6 punts la mitjana del conjunt de països de la Unió Europea (67,9). L'Observatori de la Igualtat de Gènere de l'ICD i l'Idescat han calculat aquest índex en base a 31 indicadors d'igualtat en treball, diners, coneixement, temps, poder i salut. Suècia, Dinamarca, França, Finlàndia, Holanda i Regne Unit van pel davant en igualtat de gènere, mentre que Bèlgica i Irlanda passen al darrera. **L'Índex d'igualtat de gènere** es calcula amb la metodologia que estableix **l'Institut Europeu de Gènere** (EIGE).

Davant la discriminació tenim eines. La principal eina des de l'administració de la Generalitat és el **Pla estratègic de Polítiques d'Igualtat de Gènere 2019-2022**. Aquest Pla conté més de 300 mesures i integra el II Programa d'Intervenció Integral Contra la Violència Masclista 2019-2022.

Cal treballar per a què la crisi actual no suposi un pas enrere en cap dels avenços socials assolits per les dones i caldrà posar esforços en l'aplicació de les recents modificacions sofertes per la Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista. Una actualització i ampliació de la Llei que suposa la introducció de nous àmbits on es pot manifestar aquesta violència: la violència digital i la violència institucional (conductes que es poden causar tant per acció com per omissió dels poders públics). També nous conceptes com la *diligència deguda* que implica l'obligació d'actuar de manera proactiva i lluitar per prevenir i reparar les violacions dels drets humans de les dones, i noves violències: la violència en la vida política i l'esfera pública de les dones, la violència en l'entorn educatiu, la violència obstètrica i contra els drets sexuals i reproductius, la violència de segon ordre exercida contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista, o la violència vicària (una forma de violència exercida contra els fills i filles per provocar un dany psicològic a la mare).

Laura Martínez

Presidenta de l'Institut Català de les Dones

◆ CORRESPONSABILITAT, DIA INTERNACIONAL DE LES DONES, IGUALTAT DE GÈNERE, INSTITUT CATALÀ DE LES DONES, LAURA MARTÍNEZ, VIOLÈNCIA MASCLISTA